

PROCHO vydává prochor

píše bohumír procházka

ROVINY

zvěsti z Jičína a okolí ● <http://start.jicin.cz/prochoroviny/index.php> ● 1. duben 2007 č.4 / 07

O naší ješitnosti.

Příznějme, že jí trpíme víc my, mužští. Jsme to my, kteří si zakládáme na tom, jak skvělí jsme ve svých očích. To je v nás a téhle vlastnosti nezbaví se ani ti, kdož jsou demokraticky zvoleni, aby vládli a rozhodovali.

Ješitnost politiků je nebezpečná, právě tak jako ješitnost všech šéfů. Ona se totiž netýká jen jich. Ona ovlivňuje jejich rozhodování a zprostředkovaně i vynaložené prostředky. A to se nás všech někdy setsakramentsky týká. Politik ve funkci brzy po zvolení vidí okolo sebe i mezi svými podřízenými spoustu těch, kteří ho chválí. Postupně přestává rozpoznávat příčinu té chvály. Ona často není nezištná. Není podstatné, zda je to chvála od „přátel“, nebo podřízených, kteří jsou ještě povinni určitou loajalitou. Nu, nepodleháme, pánové, občas tomu pocitu, jak jsme dobří.

Děje se ve všech patrech. Ješitný může být i činitel nejvyšší, ti nižší hned pod ním v řadě. A samozřejmě i u nás doma. Vezmeme třeba spor radnice a skautů o srub na Čerovce. Spor nevyvážený, protože spor dvou nesouměřitelných partnerů. Jediné co mají oba společného, že na obou stranách jsou lidé, tedy bytosti chybující. Zatím co radnice má aparát, může si zaplatit právníky a rozhodovat o penězích, mají skauti hlavně své přesvědčení a bezpočet odpracovaných hodin na díle. Zaznívají tu slova o morálce. Ale vzápětí se nepokorně snažíme my, sami, rozhodovat co, je a co není morální. Tohle přece s absolutní správností umí jen ten nahoře. Není lepší držet se věčné stránky, to jest zákonů, smluv? Emoce jsou tu špatným rádcem. Ješitnost taky.

Už je asi zbytečné připomínat javor ve Fügnerově ulici. Těžko dnes asi někdo spočítá kolik peněz bylo vynaloženo jen na to, aby soud rozhodl jen o tom, kdo má pravdu, ne o věci samé. Nikdo a oba. Každý má svou, tu nejpravdivější. Ale ješitnost, přátelé, ta ji zpravidla neodhalí.

Co zbývá? Neustálé nastavování zrcadla. My sobě, vy sobě, my vám a naopak. Konáme v té věci dostatečně? Pak bychom se třeba dočkali onoho dnes až neuvěřitelného: „Pardon, zmylili jsme se, postupovali jsme nesprávně.“ Neboť mýlit se je přece lidské.

V životě jsem neviděla pohromadě tolik hloupých chlapů jako v politice. (Daniela Kolářová)

Jedna tisková konference

Středa 21. března 11:30 zasedací místnost Městského úřadu v Jičíně. Novináři při vstupu dostávají podrobnou tiskovou zprávu. Je v ní popsán projekt, jména a adresy zodpovědných lidí, názorné obrázky, Jsou tu i reference na firmu, která za záměrem stojí. Dva pracovníci přinášejí model, další chystají projektor. Investice za dvě miliardy korun českých vyžádá si podrobné informace a důstojnou prezentaci. Novináři popíjejí kávu a listují materiály. Nacházejí tu vše. Na co se tedy budou ptát?

Tak takhle to nebylo. Pravdivá je jen první věta. Na tiskovou konferenci, která představila investiční záměr v prostoru kasáren v lipách přišli tři pánové od firmy Global Resources s. r. o v dobře padnoucích oblecích, tlumočnice s batůžkem, a vedení města. Pak zněla slova. Dva hotely 60 a 100 pokojů jeden tří, druhý čtyřhvězdičkový. V podzemí 500 m2 bazén. Jedním z nich je přestavěný současný Start. Nákupní centrum, konferenční centrum, víceúčelová hala pro sport i kulturu (4 až 5 tisíc diváků), zdravotní centrum, hospic, 6 bytových domů, 10 rodinných domů, podzemní parkoviště pro přibližně 1000 vozidel. 30% plochy bude zeleň, parková úprava, dětská hřiště. Předpokládaný termín dokončení – rok 2010. Hotel Start bude po přestavbě otevřen už příští jaro.

Následovala další slova – vysvětlující: Pro město je partnerem společnost Global Resources. To je společnost, která byla založena za účelem jičínské stavby. Jako taková nemá tradice, ani realizace. Jde o malý tým. Vedení města se vyjádřilo, že pro ně je tato společnost partnerem seriózním. Město prý na celé akci nemůže nikterak tratit. Jméno investora nelze zatím sdělit. Nejedná se o finance z východu. Rozsah poskytování služeb v hospicu a zdravotnickém zařízení se přítomní nedozvěděli. Není důvod domnívat se, že by záměr mohlo něco zhatit. Leda živelná pohroma.

Je možné, že Jičína se bude nějak dotýkat olympiáda v roce 2016 nebo 2020? „Vždyť přece olympijské hry, pokud u nás budou, by pořádala Česká republika, nejen Praha,“ zněla odpověď.

Pane starosto!

Podávám tento návrh na zlepšení průběhu veřejného jednání zastupitelstva města:

1, výsledek hlasování, pokud je veřejné, měl by být uveden v dokumentaci o zasedání tak, aby bylo zřejmé, jak kdo ze zastupitelů hlasoval. Soudím, že volič by měl vědět, jak hlasují jednotliví zastupitelé. Je to jeden ze vstupních údajů pro rozhodování před volbami.

2, učinit taková technická opatření, aby všechny příspěvky zastupitelů slyšeli i přítomní občané. Ano, oni mluví k zastupitelům. Ale má-li jednání být veřejné, má veřejnost právo slyšet celý jeho průběh. Děkuji za to, že mé návrhy předložíte příslušnému orgánu a zprávíte mne o výsledku. Bohumír Procházka

Dáno 4. 3. 2007 dosud odpověď žádná.

Valdštejn ano?

Cyklicky vrací se k diskusi otázka Valdštejnova pomníku v Jičíně. Teď trochu znova, neboť blíží se výrazné akce: 15. 11. 07 – 15. 2. 08 velká valdštejnská výstava v Senátu a Valdštejnské jízdárně pražské – Jičín spolupracuje. 7. 10. 07 – 3. 2. 08 v galerii v zámku Kartuziáni na Jičínsku (o klášteře) a Valdická trestnice v muzeu (o věznicích).

Na radnici vidí záležitost takto:

Martin Puš starosta: „Město by pomník mít mělo. Návštěvníci města by měli mít možnost vyfotografovat se s Valdštejnem. Pokud budeme čekat na podněty zdola, tak se sochy nedočkáme.“

Richard Koníř místostarosta: „Počkejme, až se ustaví nějaká iniciativní skupina která přijde s návrhy. Pak by do toho mělo město vstoupit.“

Peter Bareš tajemník: „V jedenadvacátém století by se neměly stavět žádné sochy.“

Skály – mapy – historie

Muzeum přírody Český ráj, které je u vstupu do skal, zahájilo turistickou sezónu v Prachovských skalách na svatého Řehoře tím, že otevřelo výstavu Prachovské skály na mapách.

„Když k nám do muzea chodili turisté, oslovovali jsme je se žádostí, zda nemají doma staré mapy skal. Pátrali jsme v antikvariátech, studovali jsme podklady v Regionálním muzeu a galerii v Jičíně,“ vysvětluje vznik výstavy Marcela Šanderová, provozovatelka muzea. Dodává, že výstava je součástí projektu Kapka 21, který podpořily Evropské sociální fondy.

Pak vede k nejstarší mapě – je to kopie plánu skal z roku 1877. Rozpovídá se o tom, jak srovnávání map z různých historických období mapuje zároveň i naši národní historii: „Císařská chodba byla tak nazvána na základě císařské návštěvy v roce 1813, kdy vojáci nesli tudy císaře Františka I. na nosítkách. Vlastencům po ustavení Československé republiky v roce 1918 ale vadilo všechno, co má s císařem něco společného. A tak se na mapách Císařská chodba ztratila a objevila se Chodba svobody. Nevydrželo to však dlouho, dnes opět sestupujeme Císařskou chodbou.“ Však i jména skalních věží sledovala dějinné kotrmelce. Je potěšitelné, že Skautská věž, přejmenovaná na Pionýrskou, už zase nese své původní jméno.

Mnoho zajímavostí najde se na výstavě. Kupříkladu veršovaný průvodce skalami, který sepsal člen Sokola Vyšehrad Lád'a Kratochvíl. Je tu i plakát z roku 1893, který avizuje výlet Sokola Hořice do Prachovských skal s hudbou a bohatým programem. Pozoruhodné je, že v minulosti vždycky vydavatelé map uváděli počet výtisků ve vydání. Pravda, dnešní technika dovolí častější a snadnější aktualizaci, o kvalitě nemluvě. A tak se mapy tisknou v omezeném počtu podle požadavků.

„Na svatého Řehoře, čáp letí přes moře, žába hubu otevře ...“, připomíná paní Šanderová lidovou pranostiku. Mapy jsou jen součástí aktivit Muzea přírody Český ráj. K těm dalším patří i projekt Obojživelník roku 2007, a proto spousta dětských obrázků žab výstavu ilustruje.

Novopacký zubař,

člen Literárního spolku při knihovně Václava Čtvrťka. Václav Franc patří k plodným autorům i aktivním organizátorům. Už musí být k dispozici prsty obou rukou k tomu, aby se spočítaly knížky, které vydal. Próza, poezie, dokonce písničkové texty. Poezie vážná i nevážná, dětská i „dospělá“.

K příjemným lidským vlastnostem pana spisovatele patří i schopnost dělat si legraci. I sám ze sebe. A tedy – nabrat sám sebe zas tak vážně. Tohle opět dokázal začátkem března, kdy v knihovně uspořádal autorské čtení s názvem Vědecká práce o atentátu, který může skončit agoníí. Již název večera je kryptogramem, neboť jsou v něm skryta jména tří Francových novel. Během večera vystřídal autor tři převleky. Půvabný byl v roli uklízečky, která s kbelíkem v ruce vidí pohozenou knížku a nahlas se do ní začte. S vedoucí spolku Janou Benešovou tak připravili příjemný večer.

Jest otázkou, do jaké míry má smysl výraz „regionální autoři“. Dělení na ty místní a centrální není dávno otázkou kvality. Ale výhoda jičínských je v tom, že jsou tady, jsou k dispozici, přijdou přečíst rádi a pořadatel nemusí řešit ekonomickou otázku. Ale zážitek není menší. Václav Franc to dokázal.

Čím je posluchač blbější, tím spíše je v nouzi ochoten poslouchat, nebo dívat se i na něco, co je lepší než on (L. Vaculík) Ludvík Vaculík

Ze zápisníku

- Jičínský rodák, vídeňský občan, sžíravý satirik a milenec Sidonie Nádherné napsal divadelní tragedii Poslední chvíle lidstva. Knížka, která nedávno znovu vyšla, má 510 stran. Autor se netajil tím, že je určena spíš divadlu na Marsu, protože by se hrála 10 večerů. Naposledy tato knížka vyšla před válkou a jmenovala se Poslední dnové lidstva. Kdo se umí ponořit do Krausova náročného, ale velmi trefného humoru, přijde si na své.

- Velišští znají zkratku na Jičín, která ušetří 3 kilometry a jízdu po hlavní silnici. V místě, kde se silnička přehoupne přes Velišský hřbet, je úžasný výhled. Kdo má chvíli, může dojít ke Smírčímu křížu, kdo má času víc, dá se vylézt i na Veliš. Podivné místo, které provokuje nás k zastavení. Zastavení nejen v čase, ale i v myšlení. Mnozí, proč to neříct, zastavujem tu na čůrání a při té příležitosti Přiznejme si, že právě tahle tělesná potřeba je často jedinou chvílí spočinutí v krajině.

- Na výstavě Orbis Pictus v Českém muzeu hudby vyzývá svými interaktivními objekty univerzální kumštýř Petr Nikl. Ten, který instaloval své objekty na výstavě Expo 2005 v Japonsku Ten, který přivezl kdysi do jičínské galerie krásnou výstavu Hnízda her. Čteme si, co se děje v kumštu zajímavého u nás a ve světě – a nacházíme známá jména. Známa proto, že jsme se s nimi setkali v galerii jičínského zámku. Je to skvělé, že Regionální muzeum a galerie zve k nám špičkové české umělce.

- Jeden jičínský kulturní člověk navrhuje „odvietnamizovat“ jičínské náměstí. Privil to v souvislosti s odstraněním zboží, které je rozloženo pod podloubím. Neuvedl však kam s občany z Asie. Zda zřídít ghetto, nebo je na náklady radnice odeslat na východ. Peníze by se našly, ubralo by se házené, nebo by se mohly zrušit granty na kulturu. Stránky tohoto listu jsou k dispozici, aby svůj záměr vysvětlil. Taky by tu mohl navrhnout, co s uvolněným místem, zdali by ho nevyužili tuzemští obchodníci, kteří zastavují zbožím podloubí podobně jako Vietnamci.

- Hrob podivuhodného dřevorytce Josefa Váchala na radimském hřbitově nese dřevěný kříž s typickým váchalovským podpisem. Vedle květin je tu i kniha – Krvavý román, pozoruhodné dílo mistrovo. I na svém hrobě uplatňuje JV své extravagance, kterými prokládal svůj život: navzdory mnoha dešťům je kniha stále čitelná a čtivá.

Nocovat s

Noc mezi knihami byla zajisté popsána v mnoha knihách. Takže nic nového. Ale pro děti ze třetí třídy Noc s Andersenem v Knihovně Václava Čtvrťka 30. 3, byla možná pro mnohé třetíáky první nocí bez rodičů. Tedy kumulovaný zážitek. Při rozbalování spacáků to nedávali najevo. Ale v hlavě se to jistě bude mlít dlouho: Představil se sám pan Andersen, dokonce se do památníku podepsal, pak Josef Lada. Přišel Hajaja. A přijela opravdovská paní spisovatelka Sandra Vebrová a četla ze své knížky a povídala jak to chodí, když se knížka píše. Zpívalo se, dělaly se obličejové masky, ochutnávaly pomazánky vaječné, rybí, různé druhy koláčů Taky se luštily hlavolamy a tancovalo hoky – koky.

Pro nás, kteří jsem na to všechno koukali, přibyl skvělý pocit. Tyhle děti, které se takhle chytanou knížek, ty by se snad do nějaké šikany zamíchat nedokázaly.

I letos chystají se v lodžii čarodějnice v obvyklém duchu. Děti si nejdříve čarodějnice vyrobí, ustrojí, ozdobí – a pak je půjdou na Zebín upálit. Kromě pestrého průvodu a skutečnosti, že jsou to vždy první čarodějnice v republice (začínáme už ve tří), je tahle paráda pozoruhodná i úžasným výhledem od ohně.

Prochoroviny

kulturní (skoro) měsíčník

založeno roku 1998

Vydává B. Procházka, Sokolovská 367, Jičín

tel. 493 523 492.

Evidenční číslo MK ČR E 13158

email: prochor.jc@tiscali.cz

Noviny vznikly s laskavou pomocí

APEL s. r. o. Jičín,

GENERALI POJIŠŤOVNA a. s.

Denisova č. 504 Jičín

tel, fax 493 523 024

Lakomá Barka jde dál

Každoročně pořádají v jičínském K-klubu okresní kolo Dětské scény – přehlídky dětských dramatických souborů. Přehlídka je nesoutěžní, není tedy stanoveno pořadí, ani není nikterak zveřejněno hodnocení. Toliko vybrání postupující do krajského kola. „Děláme jen zhodnocení pro vedoucí souboru na závěr, kde si vyslechnou názor poroty. Není cílem otrávit mladé herce, spíš povzbudit,“ vysvětluje organizátorka Hana Krásenská. Dodává, že pro režiséry ale je důležité, že se dozvědí názor poroty, složené s renomovaných jičínských režisérů.

Letos se do soutěže přihlásily dva soubory z Dětenic, po jednom z Libáně, Recitační studio Šrámkova domu ze Sobotky, a novopacké Divočiny ze ZŠ Husitská. Otázka kolik už sehrály představení očividně zarazilo dětenické učitelky – režisérky Ivetu Vališkovou a Milenu Bretovou. Pak se ale dopočítaly desíti rozličných premiér: „Děti, které odrostly soboru Korálka a odešly už z dětenické malotřídky, nějak nemohou na divadlo zapomenout, a tak jsme založili pro starší žáky nový soubor. Děti ho nazvaly F.U.J. (fajnoví unikátní janci). Není to skvělé, ta infekce divadlem? Tím spíš, že je z vesnice na okraji okresu. Tady se dětská tradice zakládá a založena je úspěšně. Libáň je malé městečko (1700 obyvatel) a je vidět, že historický spolek Bozděch má pokračovatele. A taky nástupce. Recitační studio Šrámkova domu ze Sobotky představuje závazek daný už jménem v názvu. Podařilo se ho splnit. Sobotečtí postupují z rozhodnutí poroty do oblastního kola. Vedoucí souboru, Lada Blažejová řekla: „Na Werichovu Lakomou Barku jsme mysleli dva roky. Ale pořad jsme nevěděli, jak na ni. Pak jsme ji nastudovali za půl roku. Tady máme premiéru.“ Pátý účastník, Divočiny z Nové Paky, jsou pokračováním. Novopacťáci se účastní tradičně.

Dramaturgie jednotlivých souborů svědčí o tom, že děti se nespokojí prvoplánovým divadlem. Je potěšitelné, že se dovedou vcítit do poetiky H. CH. Andersena, že pochopí Erbenovu baladu. Že umí oživit text Werichův. I když pověděla porota vedoucím souborů jistě hodně o tom, co je třeba zlepšit, je skvělé, že divadlo je navzdory virtuálnímu světu okolo nás, stále tím, co táhne. A že mu děti jsou schopny lecos obětovat.

Kačenka

Když jsem ráno oblékal Kačence triko (podržet oba rukávy!) najednou pravila: „Já tě dneska budu poslouchat.“ Rukávy se zašmodrchaly, neboť podobné vyznání se mi ještě nedostalo a taky nevyplnilo v žádném z našich společných dnů. A že jich bylo. Pohladil jsem dítě a zeptal jsem se proč tak náhle. „Rodiče mi to přikázali,“ vysvětlila Káča. Zajisté byl ten den jako každý jiný. Netřeba vyjmenovávat předměty našich stětů. Přece známe ta velkorysá ženská prohlášení, ne?

Stalo se vám to někdy? Vstáváte ze židle či gauče, lezete do bačkor, je tam jen jedna. Hledáte, ohýbáte se, nakukujete pod postele. Pak nařknete ženu (muže), jak bývá v českých domácnostech zvykem. Bez výsledků. V našem případě prostoupila hledací mánie až k sousedovi, který ten den spravoval záchod a já byl pozván (cha, cha) jako poradce. Nic. Několik dní kulhal jsem po bytě v jedné bačkoře, nohy jsem střídal pro nebezpečí skoliózy. Na schodišti ptal se mne soused: „Našli jste tu bačkoru?“ Ne. Z ošoupané bačkory stal se problém globální. První věta termodynamická (zákon o zachování hmoty) v naší domácnosti neplatí. Až po druhé čokoládě Káča vlezla v ložnici pod postele a bačkoru vytáhla. Ne že by ji zakopla pod jednoduchou postel. Její ženská rafinovanost se zase projevila. V tom, že skryš byla dokonalá. Při běžném hledání neobjevitelná.

Na kole máme nosič, na kterém navzdory předpisům sedává při krátkých cestách Káča. Je zcela logické, že si nosič přejmenovala – sedič. Skvěle přílehlavý výraz, ne? A taky důkaz toho, jak neprávem mluvíme o dětech jako o nerozumných bytostech.

Nová růžová čepice, kterou upletla Hanička, Kačence sluší. Když si k tomu vezme parádní bundu a nestačí si ještě zamazat kolena, tak je kočka. Dokud si nezačne utírat dos rukávem. A kdybyste viděli jak vypadá, když jí špagety s kečupem Prostě si, pánové, ty ženské zas tak neidealizujme. Jedna má nohy do X, jiná křivé zuby, nebo si utírá nos do rukávu A nebo, ... nebo jsou to právě ty drobné nedostatky, které nás na ženských tak přitahují?

Rok 2007 v Jičíně: **Novinkou bude celková prohlídka zámku, kterou muzeum chystá ve spolupráci s kastelánem. ** Otevření synagogy se chystá na květen příštího roku. Jičín by měl být zařazen mezi města se zachovalými židovskými památkami.** Mezi hlavní problémy v cestovním ruchu patří: nedostatky v ubytování, provozní doba některých objektů, nedostatky jazykové (ruština, italština, španělština. ** Muzeum uvažuje o vybudování poustevny na náměstí, která by připomínala slávu valdické Kartouzy. ** Pohádkový festival bude letos věnován řemeslům. Potěšitelná je spolupráce s mnoha školami z celých Čech, které zde zřídí své tvůrčí dílny Literární spolek při Knihovně václava Čtvrka chystá na 18. – 20. května 2007 setkání básníků z Čech, Slovenska a Polska. Autoři budou číst své básně na mnoha místech Jičína, včetně Lodžie. **Brzy bude slavnostně otevřen sportovní areál za 3. ZŠ. S tím, že by si tam kluci z Nového Města šli jen tak zakopat, se zatím nepočítá. ** Májové úterý bude letos už v ročníku třetím. Na náměstí budou Pionýři a hasiči, na Novém Městě dechovka, v parku pohádky a další a další. **Z Milohlídky na Čeřovce je krásný výhled, je otevřena. **Turistické autobusy startují už osmým rokem. Jízdní řády k dispozici v MICu. **Předběžný rozpočet na letošní festival Jičín město pohádky se blíží ke čtyřem milionům